

Revisionskontoret
Karin Selander
Anders Marmon
Johan Magnusson

Granskning av Delårsrapport 2 2015

Rapport 4-15

Granskning av måluppfyllelsen i Delårsrapport 2, 2015

Bakgrund

Kommunallag och kommunal redovisningslag

Enligt kommunallagen (1991:900) 8 kap. 5§ ska fullmäktige ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. God ekonomiska hushållning innebär inte bara att räkenskaperna ska hanteras på ett ansvarsfullt sätt. Lika viktigt är det finns mål och riktlinjer i syfte att driva verksamheten på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Landstingsfullmäktige ska därför besluta om såväl finansiella som verksamhetsmässiga mål.

Enligt lagstiftaren är en ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av både ekonomi och verksamhet nödvändiga förutsättningar för att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning. Målen ska följas upp kontinuerligt och ska utvärderas i delårsrapporten och årsredovisningen.

Landstinget ska enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning upprätta en delårsrapport. Den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av landstingets verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång. Upplýsningar ska enligt lagen lämnas om sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av landstingets resultat eller ställning och händelser av väsentlig betydelse för landstinget.

Landstingets revisorer har uppdraget, enligt kommunallagen 9 kap. 9 a §, att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som landstingsfullmäktige har beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför landstingsfullmäktiges behandling av denna.

Syfte

Syftet med granskningen är att ge de förtroendevalda revisorerna underlag för att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som landstingsfullmäktige har beslutat och formulerat i "Landstingsplan 2015" (landstingsplan).

Avgränsning

Granskningen avser ”Delårsrapport 2, Förvaltningsberättelse med delårsbokslut och helårsprognos, januari-augusti 2015”. I det följande används benämningen delårsrapport. Landstingsstyrelsen godkände delårsrapporten vid sitt sammanträde den 13 oktober 2015.

Granskningen har baserats på en översiktlig granskning av delårsrapporten. Det innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analyser.

Avrapporteringen i denna rapport avser i huvudsak granskningen av de verksamhetsmässiga mål som formulerats i landstingsplanen.

För granskningen av de finansiella delarna av delårsrapporten har landstingets revisorer anlitat revisionsbyrån Pwc. Konsulten redovisar resultatet av granskningen i en separat rapport. I föreliggande granskning kommer därför måluppfyllelsen av de finansiella målen att beröras på ett övergripande plan.

Metoder

Granskningen har genomförts i form av dokumentstudier och intervjuer med nyckelpersoner inom förvaltningsledningen. Därutöver har stickprovvis granskning gjorts av underlag för några av resultaten som redovisas i delårsrapportens uppföljningsplan.

Granskning av måluppfyllelse

Jämförelse mellan Landstingsplan 2015 och delårsrapport 2

Landstingsfullmäktige har i Landstingsplan 2015 fastställt fyra övergripande mål för landstingets verksamhet; inga vårdskador, bästa vårdkvalitet, vård utan köer samt respektfulla möten. Uppföljning av dessa mål sker i delårsrapporten bland annat inom avsnittet verksamhet.

I landstingsplanen anges att för att nå de långsiktiga målen har sju långsiktiga strategiområden identifierats. Dessa är bland annat aktiv regional aktör, hälsofrämjande förhållningssätt, attraktiv arbetsgivare och patientsäkerhet. Inriktning på arbetet för att nå strategiområdena framgår också. I delårsrapporten presenteras samtliga i landstingsplanen angivna inriktningar, beskrivningarna varierar dock.

Mål och mätetal 2015 samt långsiktigt mål 2018 har även specificerats i en uppföljningsplan som bilagts landstingsplanen. Uppföljningsplanen är indelad i 9 delar, bland annat god folkhälsa, trygga medborgare, vård utan köer, attraktiv arbetsgivare, miljö och ekonomi. Till varje del finns ett varierande antal mål och mätetal angivna.

I delårsrapport 2 finns måluppfyllelse utifrån uppföljningsplanen med som en bilaga. Av totalt 38 verksamhetsmål (exklusive ekonomiska mål) mäts 23 enbart på helåret, varför någon måluppfyllelse i dessa fall inte presenteras i delårsrapporten. Av resterande 15 verksamhetsmål mäts 13 per tertial och två avser jämförelser mellan åren. Tre av verksamhetsmålen som mäts per tertial har uppfyllts i delårsrapporten. Således är resultaten för verksamhetsmålen som mäts per tertial, huvudsakligen inte förenliga med de mål som fullmäktige fastställt. Då mer än hälften av verksamhetsmålen mäts på helårsbasis, går det inte att säga huruvida resultaten i dessa fall är förenliga med fullmäktiges beslut.

Avrapportering av måluppfyllelse i delårsrapporten

Nedan följer en genomgång av måluppfyllelsen för respektive avsnitt i delårsrapporten (tidigare år benämnt perspektiv).

Medborgare

God folkhälsa, trygga medborgare, nöjda patienter

För medborgare redovisas vilka mål och mätetal som ska tillämpas för redovisning av måluppfyllelse. Samtliga mål inom medborgare avser dock helår, vilket medför att måluppfyllelsen kommer att redovisas i årsredovisningen.

Verksamhet

Vård utan köer, vård utan vårdskador, bästa vårdkvalitet

För verksamhet redovisas vilka mål och måttetal som ska tillämpas för redovisning av måluppfyllelse. Inom verksamhet pekar samtliga resultat förutom ett (alla patienter vid barn- och ungdomspsykiatrien påbörjar fördjupad utredning eller behandling inom 30 dagar) rörande tillgänglighet/vård utan köer på bristande måluppfyllelse. Några resultat pekar dessutom på en försämring jämfört med föregående år. Det gäller alla patienter som söker kontakt med läkare på vårdcentral och som bedöms ha ett medicinskt behov får en tid inom 7 dagar och alla patienter som bedöms vara i behov av behandling inom den specialiserade vården inom 90 dagar. I dessa två fall har dock inflödet av patienter ökat med 19,1% respektive 24,7% jämfört med föregående år.

För vissa av målen avseende tillgänglighet, som inte uppnås, har dock en förbättring noterats jämfört med föregående år.

För resultaten som rör patientsäkerhet/vård utan vårdskador och bästa vårdkvalitet redovisas att målnivåerna inte har uppnåtts avseende efterlevnaden av de basala hygienrutinerna och klädreglerna, antalet vårdtillfällen med vårdskada samt andel överbeläggningar och utlokaliseringar.

Medarbetare

Attraktiv arbetsgivare

För medarbetare redovisas vilka mål och måttetal som ska tillämpas för redovisning av måluppfyllelse. Inom medarbetare redovisas i delårsrapporten att landstinget inte uppnår målet om en sjukfrånvaro som är mindre eller lika med 5 procent.

Miljö

För miljö redovisas vilka mål och måttetal som ska tillämpas för redovisning av måluppfyllelse. Samtliga mål inom miljö avser dock helår, vilket medför att måluppfyllelsen kommer att redovisas i årsredovisningen.

Ekonomi

Landstingsfullmäktige har i landstingsplanen fastställt mål för landstingets budgeterade resultat, nettokostnadsram och avsättning till pensionsfonden. Landstingsfullmäktige har beslutat om avsteg

från målet om överskott på 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

I delårsrapporten framgår att landstingsstyrelsen bedömer att målen för budgeterat resultat och nettokostnadsram inte kommer att uppfyllas. Det prognostiserade helårsresultatet för landstinget innebär ett underskott på 136,9 miljoner kronor, vilket är 198,9 miljoner kronor sämre än budgeterat. De prognostiserade nettokostnaderna uppgår till 7 634,5 miljoner kronor, vilket är 194,5 miljoner kronor högre än budgeterat.

Hälso- och sjukvården sammantaget bedöms överskrida budgeten med 350,2 miljoner kronor. Budgetavvikelserna är störst inom divisionerna medicinska specialiteter, opererande specialiteter, allmänmedicin och psykiatri.

Revisionskontorets samlade bedömning

Resultaten för verksamhetsmålen i delårsrapporten är inte till alla delar förenliga med de mål som fullmäktige har beslutat om för de olika avsnitten (tidigare perspektiven). När det gäller flera av målen redovisas bristande måluppfyllelse. I vissa fall presenteras försämrat resultat jämfört med föregående år, såsom inom avsnittet verksamhet. Där kan dock noteras ett ökat inflöde av patienter, som försvårat möjligheten att uppfylla målen. För avsnitten medborgare och miljö redovisas inte måluppfyllelsen, då samtliga mål där enbart mäts på helåret 2015.

Resultaten i delårsrapporten är inte förenliga med de finansiella målen för budgeterat resultat och målet för nettokostnadsram. Målet avseende avsättning till pensionsfonden bedöms kunna uppnås. För att nå målet avseende nettokostnadsram krävs fortsatta åtgärder för att undvika obalans mellan kostnader och intäkter inom hälso- och sjukvården.

Anders Marmon
Certifierad kommunal revisor

Johan Magnusson
Certifierad kommunal revisor

Karin Selander
Certifierad kommunal revisor